

FINANSDEPARTEMENTET

Perspektivmeldingen 2009

Finansminister Kristin Halvorsen

Høgskolen i Oslo
9. januar 2009

Den norske samfunnsmodellen har gitt gode resultater

Norge og andre nordiske land har en modell med:

- Omfattende fellesfinansierte velferdsordninger
- Høye investeringer i de menneskelige ressursene, dvs. barns oppvekst, utdanning og FoU
- Koordinert lønnsdannelse, godt sikkerhetsnett og aktiv arbeidsmarkedspolitikk

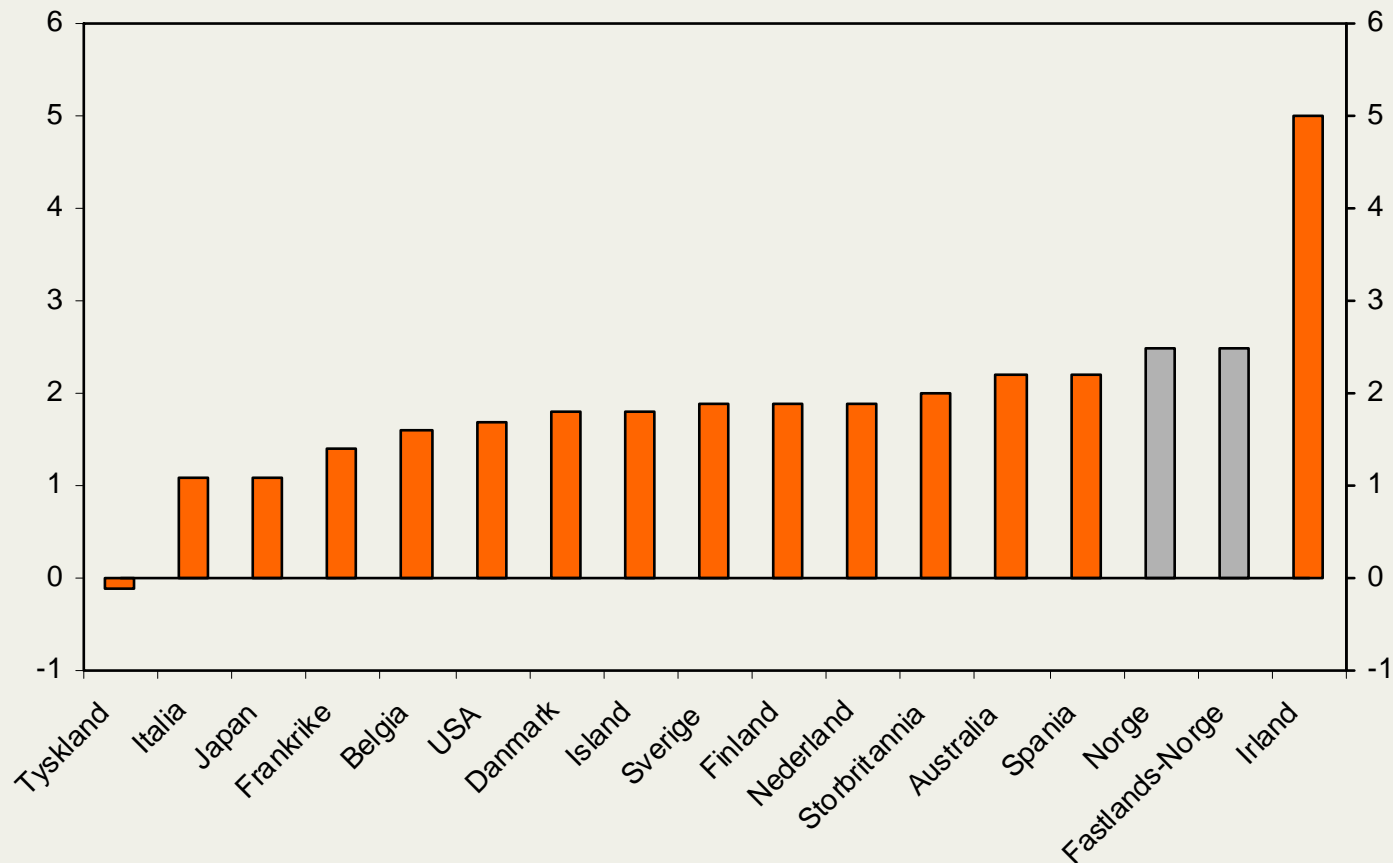
Resultater:

- **God omstillingsevne**
- **Høy yrkesaktivitet**
- **God materiell velstand**
- **Jevn fordeling**

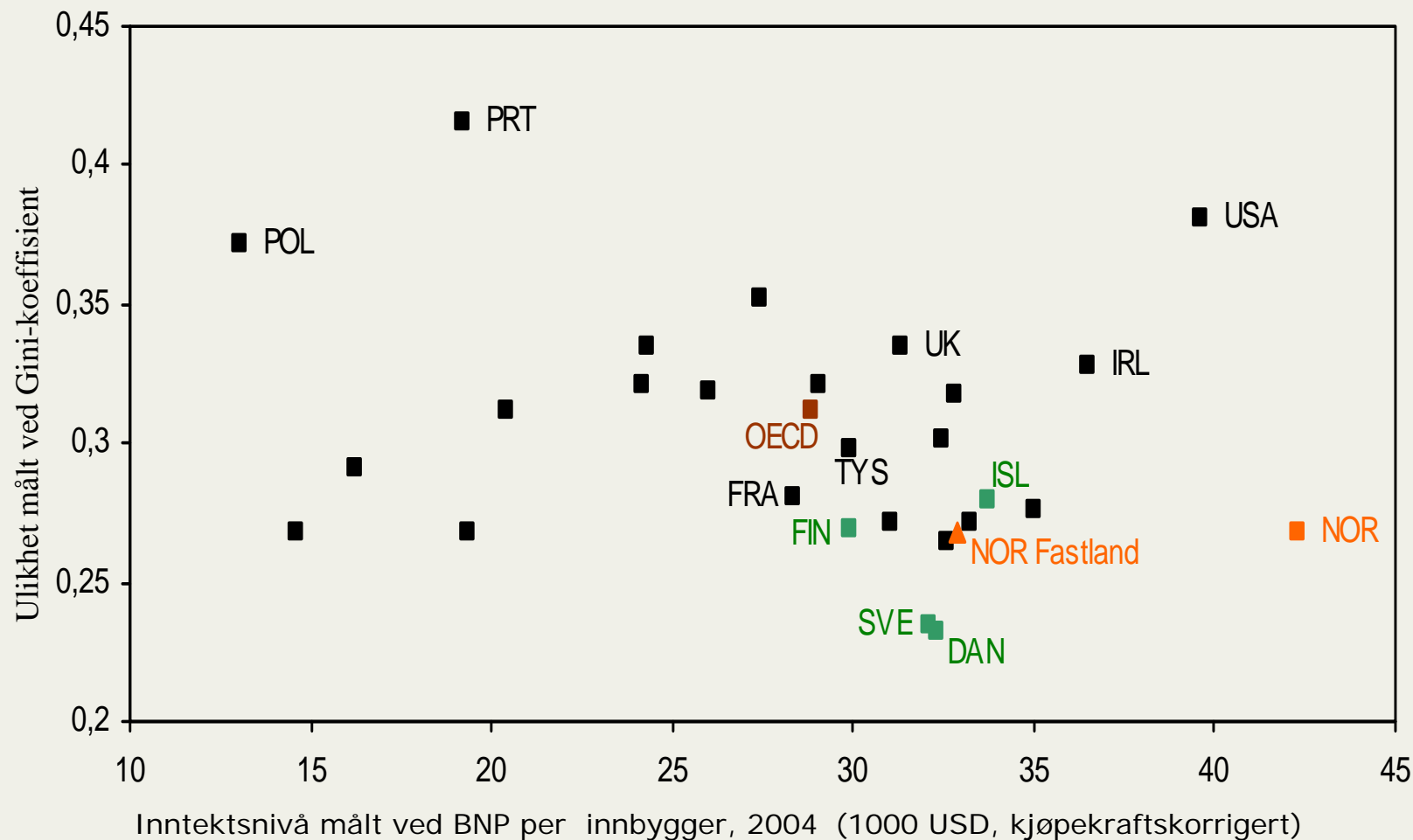

Høy økonomisk vekst i Norge

Vekst i BNP per innbygger i perioden 1990-2006. Prosent

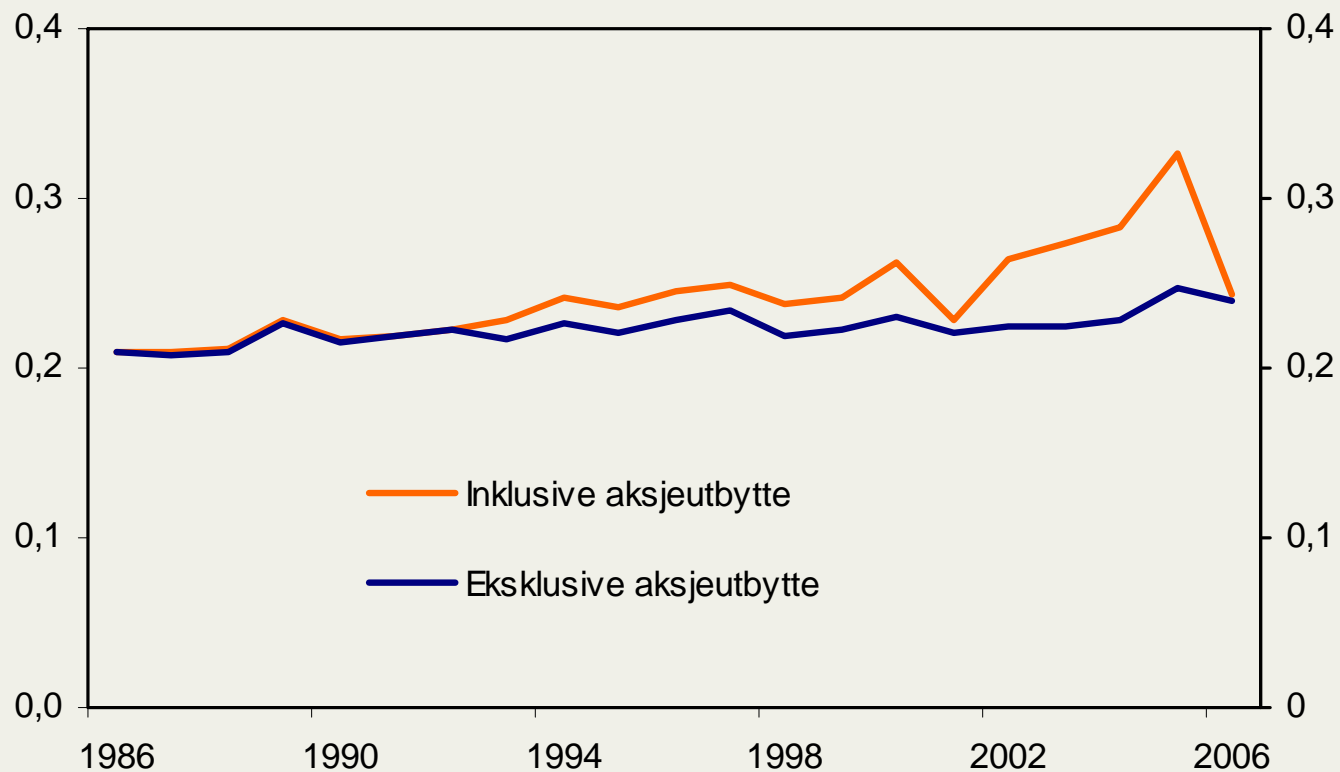
Høyt inntektsnivå og jevn fordeling

Kilde: OECD

Inntektsforskjeller

Utviklingen i inntektsulikhet målt ved Gini- koeffisienten. Inntekt etter skatt pr. forbruksenhet (EU-skala). 1990 – 2006

Kilde: SSB

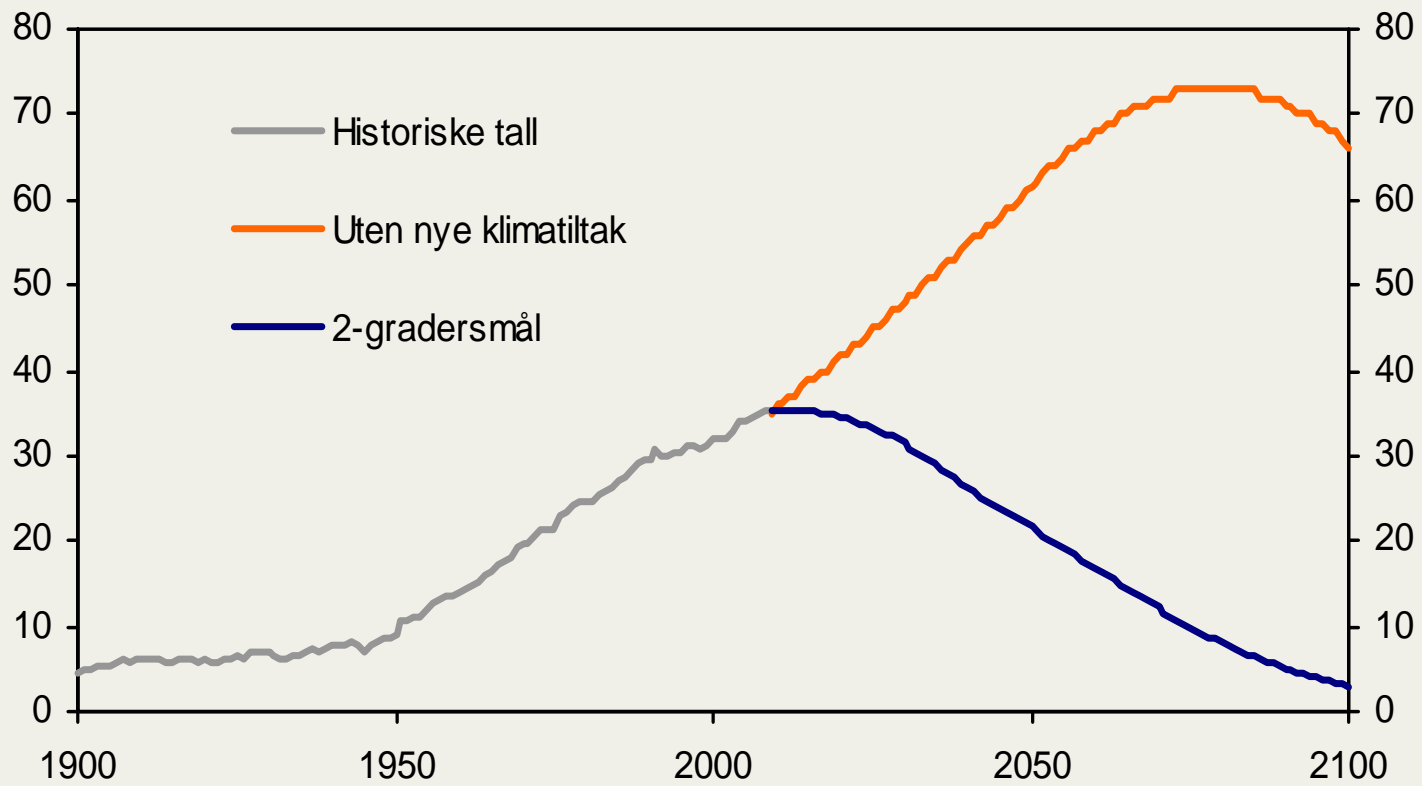
Tre viktige langsiktige utfordringer

- Store miljøutfordringer
 - Med dagens produksjons- og forbruksmønstre vil fortsatt økonomiske vekst føre med seg store globale miljøproblemer
- Globaliseringen
 - En tettere økonomisk sammenknytning av verdens land og regioner stiller norsk økonomi overfor utfordringer
- Aldringen av befolkningen
 - Andelen eldre vil øke sterkt framover. Offentlige utgifter til pensjoner, helse og omsorg vil legge beslag på en større del av verdiskapingen

Klimautfordringen

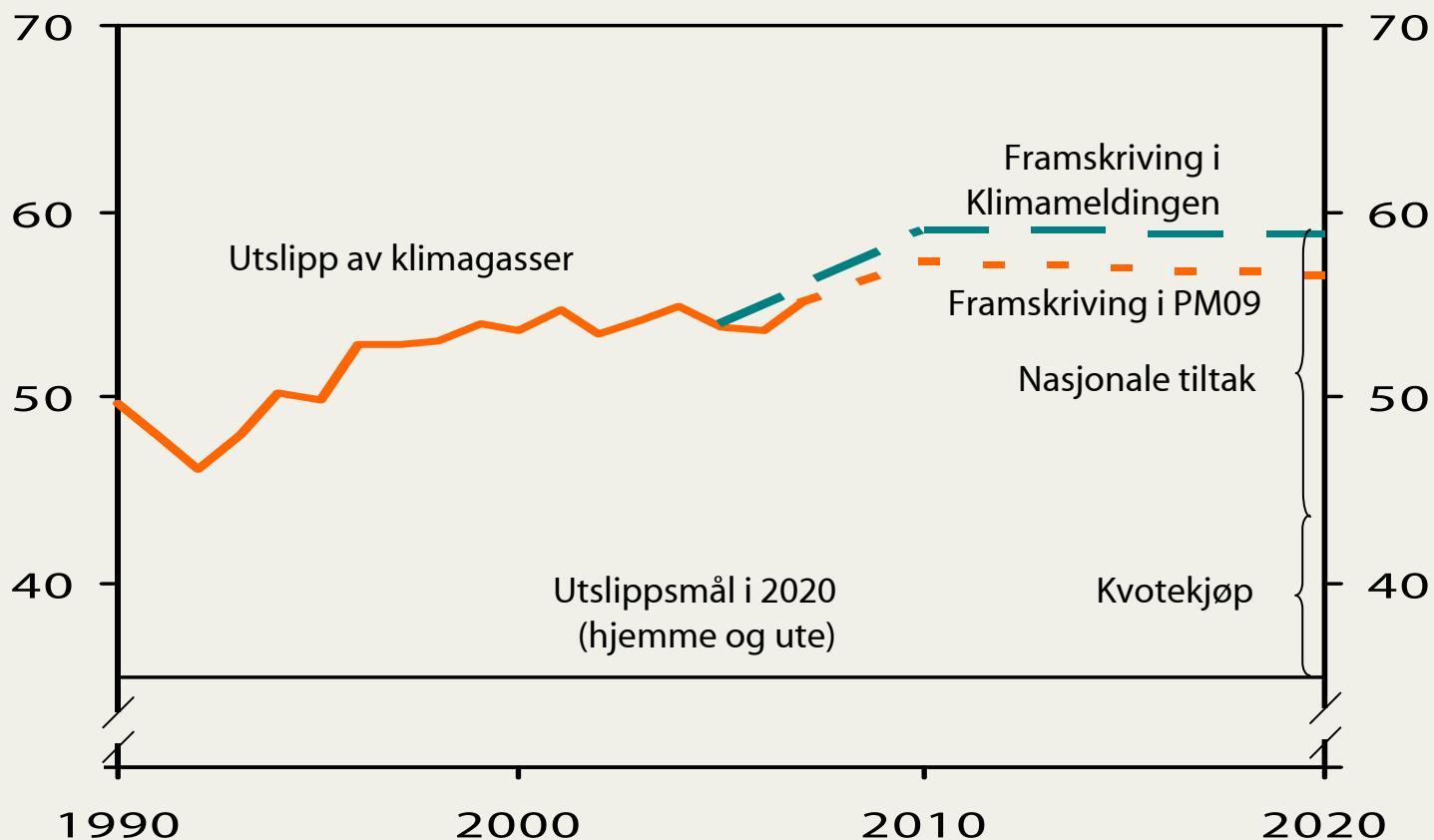
Globale menneskeskapte CO₂-utslipp
Mrd. tonn CO₂

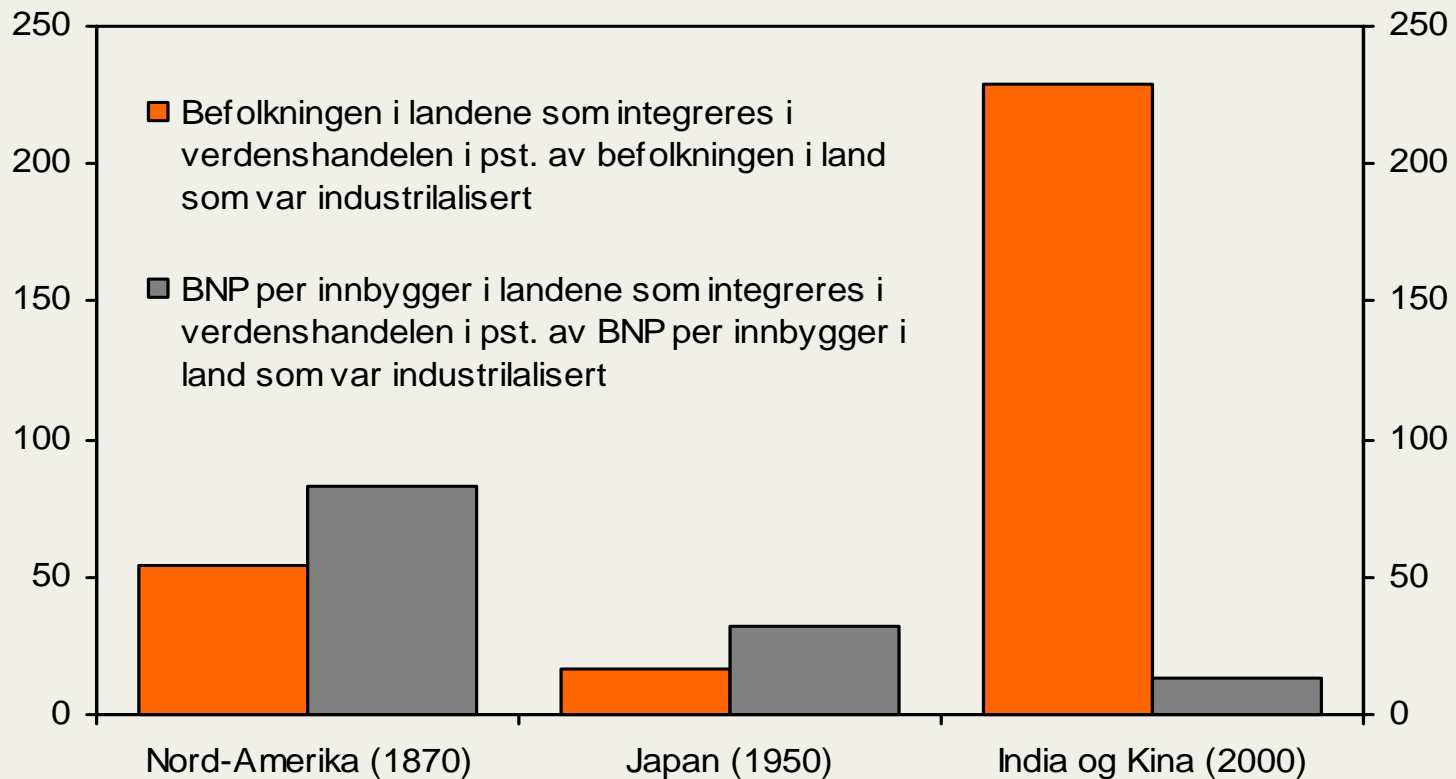
Kilde: SSB

Norske klimagassutslipp og utslippsmål

Utslipp av klimagasser ved videreføring av dagens virkemidler og utslippsmål i 2020. Mill. tonn CO₂-ekvivalenter

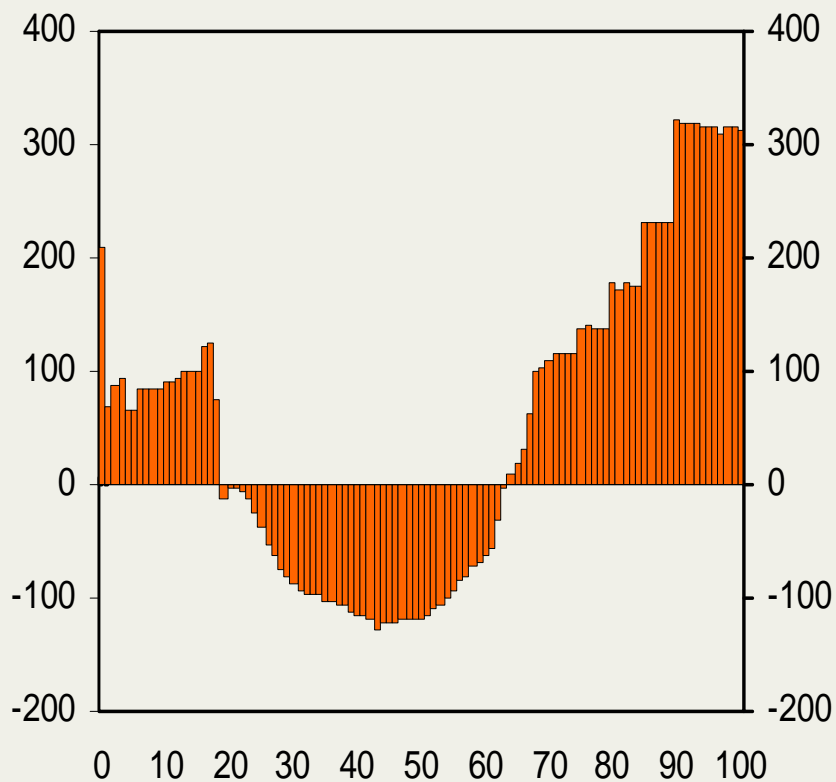
Globaliseringsfaser

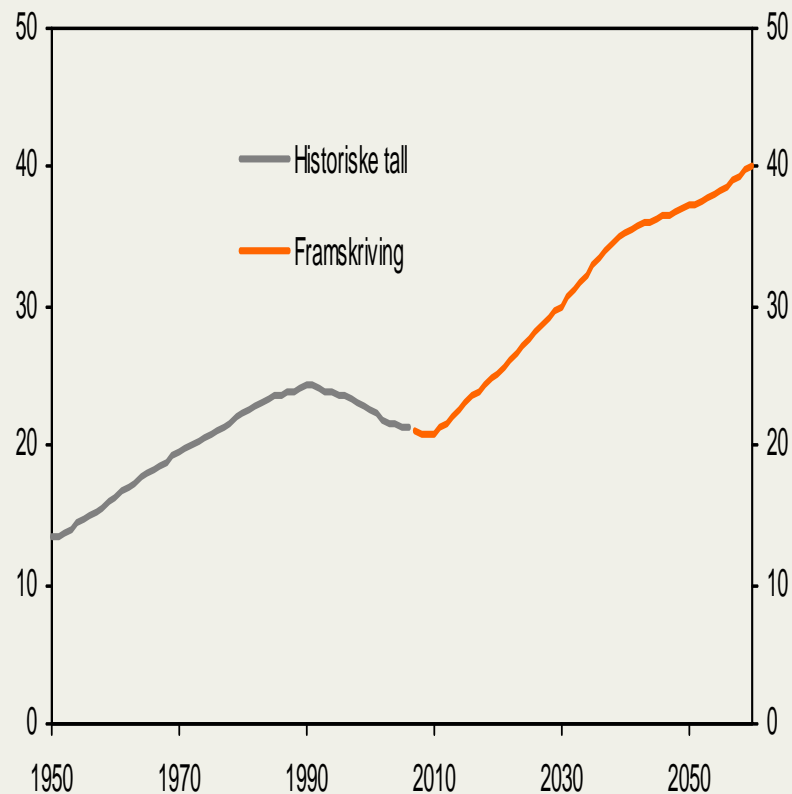
Kilde: IMF

Aldrende befolkning

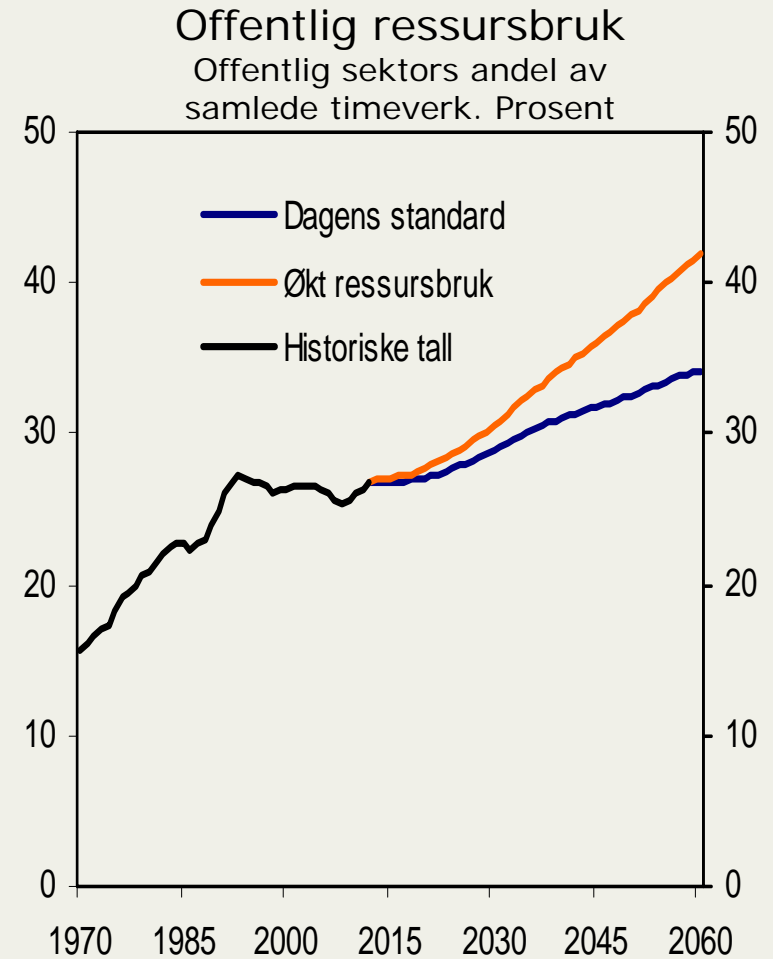
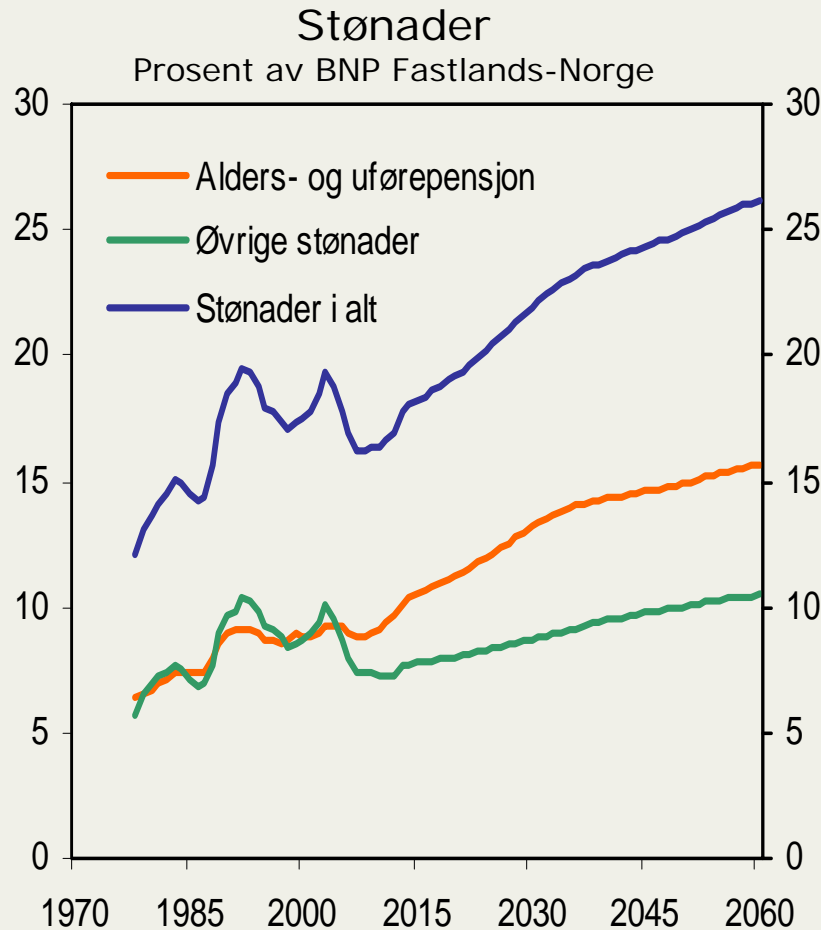
Netto overføringer etter alder i 2004. 1000 kroner

Antall eldre (67 år og over) i forhold til antall personer i yrkesaktiv alder (20- 66 år). Prosent

Demografi og vekst i offentlige utgifter

Langsiktig inndekningsbehov

Forutsetninger:

- Pensjonsreformen er innarbeidet
- Handlingsregelen for budsjettpolitikken blir fulgt
- Middelalternativet i SSB siste befolkningsframskriving
- Oljepris 400 kr per fat
- Produktivitetsvekst 2 % per år
- Konstante yrkesfrekvenser
- Uendret arbeidstid
- Dagens standard på offentlige tjenester

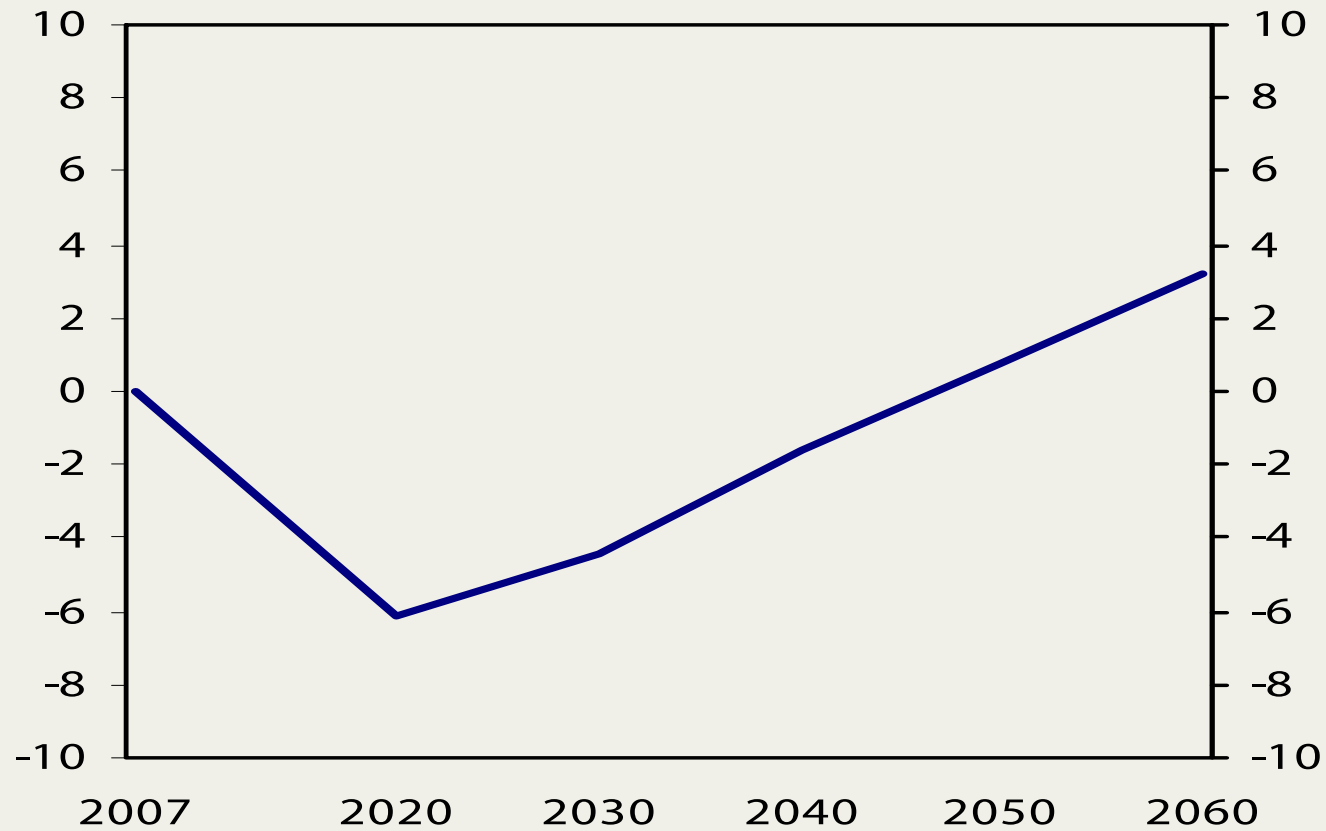
Anslag for inndekningsbehovet i offentlige finanser i 2060

Prosent av BNP Fastlands-Norge

	2060
Perspektivmeldingen 2004	8
Nasjonalbudsjettet 2007	7¼
Perspektivmeldingen 2009	3¼

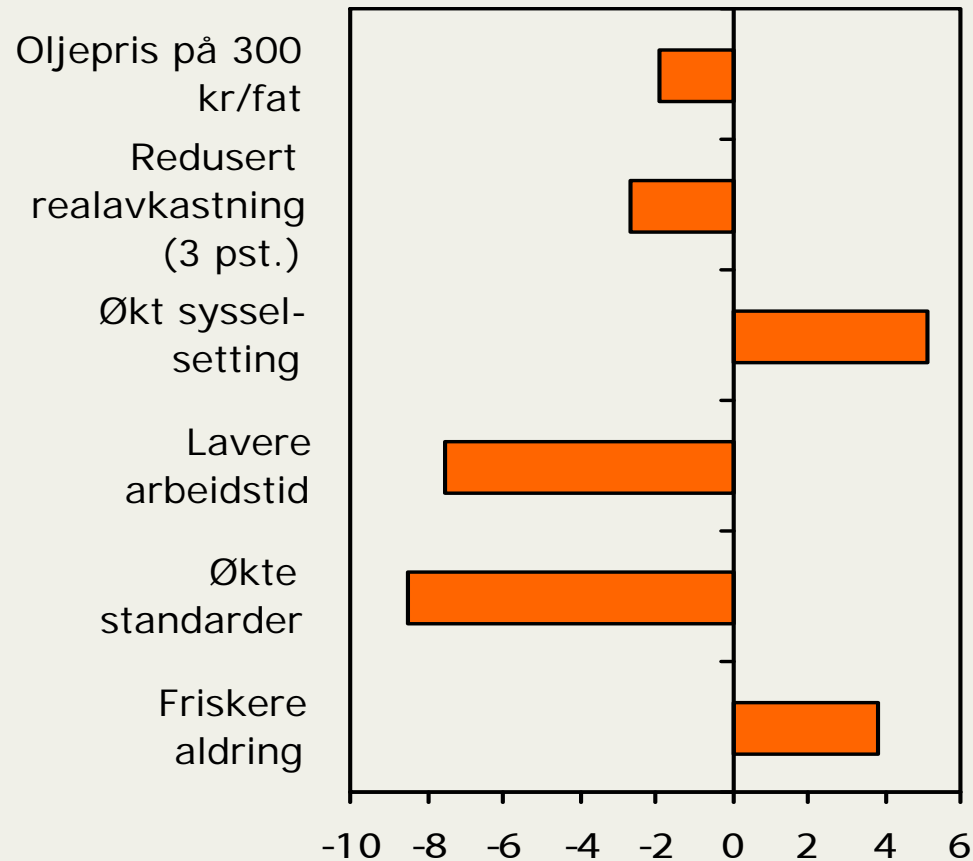
Utviklingen i inndekningsbehovet mot 2060

Inndekningsbehovet ved videreføring av offentlige velferdsordninger. Pst. av fastlands-BNP

Betydningen av alternative forutsetninger

Offentlige finanser. Endring i prosent av BNP Fastlands-Norge. 2060

Regjeringens politikk for å møte de langsiktige utfordringene

- *Videreutvikle vår samfunnsmodell*
- *Arbeide for sterke globale institusjoner*
- *Være foregangsland på miljø- og klimapolitikk*
- *Investere i de menneskelige ressursene*
- *Mobilisere befolkningens motivasjon og innsats til arbeid*
- *Investere i infrastruktur*
- *Bedre økonomiens virkemåte*
- *Fornye og effektivisere offentlig sektor*
- *En helhetlig næringspolitikk*
- *Vri ressursinnsatsen fra reparasjon til forebygging*

